

INFORMAČNÍ BROŽURA PRO HODNOTITELE NAÚ

Část 1: Právní rámec činnosti NAÚ

Národní akreditační úřad pro terciární vzdělávání (NAÚ) je zřízen zákonem o vysokých školách jako právnická osoba veřejného práva. Zákon o vysokých školách mu vůči vysokým školám svěřuje zejména následující kompetence:

1. rozhodovat o udělení a rozšíření **institucionální akreditace**,
2. rozhodovat o udělení, prodloužení či rozšíření **akreditací studijních programů**,
3. rozhodovat o udělení **akreditace oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem**,
4. rozhodovat o **omezení nebo odnětí** institucionální akreditace pro oblast vzdělávání a akreditací studijních programů, o **pozastavení nebo odnětí** akreditace oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem a o **omezení a zániku** oprávnění uskutečňovat studijní program na základě institucionální akreditace,
5. provádět **vnější hodnocení** vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysokých škol,
6. provádět **kontrolu dodržování právních předpisů** při uskutečňování akreditovaných činností na vysokých školách,
7. vydávat na žádost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“) **stanoviska k udělení státního souhlasu** pro právnickou osobu, která chce získat oprávnění působit jako soukromá vysoká škola,
8. vydávat na žádost MŠMT **stanoviska k typu vysoké školy**,
9. vydávat na žádost MŠMT **stanoviska k udělování tuzemského povolení zahraničním vysokým školám nebo jejich pobočkám**,
10. **posuzovat záležitosti týkající se vysokého školství**, které mu předloží ministr školství, mládeže a tělovýchovy.

NAÚ je samostatným správním orgánem, členové orgánů NAÚ jsou dle zákona ve svém rozhodování nezávislí.

NAÚ je právnickou osobou zřízenou podle veřejného práva. Hlavním zdrojem jeho rozpočtu je příspěvek poskytnutý z MŠMT. Zaměstnanci NAÚ tvoří Kancelář NAÚ.

ORGÁNY NAÚ:

1. **Rada NAÚ** (dále „Rada“) – výkonný orgán NAÚ, který rozhoduje jako kolegiální orgán, tedy hlasováním. Je tvořena 15 členy jmenovanými vládou. Členové Rady jsou současně Radou určeni jako **zpravodajové pro určitý úsek činnosti**:
 - pro jednotlivé oblasti vzdělávání,
 - pro institucionální prostředí,
 - pro profesně zaměřené studijní programy,
 - pro zastoupení studentů v hodnoticích komisích.V úseku činnosti, ve kterém byl určen zpravodajem, člen Rady metodicky koordinuje činnost příslušných hodnoticích komisí a případných dalších komisí. Každé správní řízení vedené o žádosti o akreditaci má určeno svého zpravodaje.

2. **Přezkumná komise NAÚ** – pětičlenný orgán, který rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutí Rady ve správních řízeních (tj. řízeních týkajících se akreditací) v případech stanovených zákonem. Členové jsou jmenováni vládou z osob s právníckým vysokoškolským vzděláním.
3. **Hodnoticí komise** – poradní orgány Rady, které ustanovuje předseda NAÚ pro přípravu písemných výstupů:
 - v jednotlivých správních řízeních,
 - v rámci vnějšího hodnocení vysokých škol,
 - v řízeních k vydání stanoviska k žádostem o udělení státního souhlasu s působením jako soukromá vysoká škola,
 - v řízeních k vydání stanoviska k typu vysoké školy,
 - v řízeních k vydání stanoviska k udělování tuzemského povolení zahraničním vysokým školám nebo jejich pobočkám.

Členové hodnoticích komisí jsou jmenováni z osob evidovaných v Seznamu hodnotitelů. Ustavování komisí, počet členů, složení a činnost komisí upravuje Statut NAÚ a další podrobnosti o činnosti a jednání komisí obsahuje Jednací řád hodnoticích komisí NAÚ.

4. **Komise ustavené předsedou NAÚ nebo Radou** – další poradní orgány NAÚ. Tyto komise mohou být **stálé**, nebo ustavené k řešení **jednotlivých záležitostí**. Pro účely kontroly dodržování právních předpisů při uskutečňování akreditovaných činností na vysokých školách ustavuje NAÚ komisi z osob pověřených k výkonu kontroly. Její činnost nespadá do oblasti hodnocení, proto není součástí tohoto materiálu.

Seznam hodnotitelů¹

Slouží k evidenci osob, které mohou být jmenovány do hodnoticích komisí, a je spravován NAÚ. Člení se podle 37 oblastí vzdělávání stanovených nařízením vlády o oblastech vzdělávání ve vysokém školství. Zahrnuje

- osoby působící
 - ve vysokém školství,
 - ve sféře dalších výzkumných institucí,
 - ve státní, územní nebo jiné veřejné správě,
 - ve sféře dalších zaměstnavatelů absolventů vysokých škol,
 - v podnikové sféře spolupracující s vysokými školami,
- odborníky z praxe,
- studenty.

Do seznamu je kandidát zapsán, pokud splňuje podmínky stanovené Radou na dobu 6 let.

Seznam hodnotitelů je veřejně přístupný na internetových stránkách NAÚ.

Hodnotitelé jsou za svou činnost odměňováni dle Statutu NAÚ čl. 14.

¹ Podrobně viz Statut NAÚ čl. 9

Kancelář NAÚ (dále „Kancelář“) zajišťuje úkoly spojené s odborným, administrativním a technickým zabezpečením činnosti NAÚ. Je tvořena zaměstnanci NAÚ a člení se na oddělení odborných činností a provozní oddělení.

Pracovníci kanceláře NAÚ zajišťují odbornou koordinaci činnosti hodnoticích komisí a jejich metodickou podporu. Dbají na to, aby výstupy činnosti komise byly v souladu s právními předpisy a ustálenou správní praxí NAÚ.

Kancelář NAÚ dále zajišťuje sjednávání odměn za činnost hodnoticích komisí a agendu cestovních náhrad.

OBECE NĚ ZÁVAZNÉ PŘEDPISY PRO ČINNOST NAÚ

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále „ZVŠ“)

V ZVŠ zejména § 78–86 upravují akreditace a činnost NAÚ.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Veškerá řízení o akreditaci jsou v režimu správního řízení, tedy pokud ZVŠ nestanoví jinak, proces se řídí správním řádem.

Nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditaci ve vysokém školství

Toto nařízení stanoví standardy pro institucionální akreditaci, akreditaci studijních programů a akreditaci oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem.

Nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání

Toto nařízení stanoví vymezení jednotlivých oblastí vzdělávání uvedených v příloze č. 3 k ZVŠ, obsahující

- a) základní tematické okruhy, které jsou pro danou oblast vzdělávání charakteristické a určující,
- b) výčet typických studijních programů spadajících pod danou oblast vzdělávání,
- c) rámcový profil absolventů v dané oblasti vzdělávání s uvedením hlavních cílů vzdělávání, zahrnujících odborné znalosti, dovednosti a další kompetence a charakteristických profesí, zejména pak profesí regulovaných, které jsou relevantní.

INTERNÍ PŘEDPISY NAÚ

Statut NAÚ (schválen usnesením vlády)

Jednací řád hodnoticích komisí

Jednací řád Rady NAÚ

Jednací řád Přezkumné komise NAÚ

Etický kodex NAÚ

Zásady pro výkon kontroly dodržování právních předpisů při uskutečňování akreditovaných činností u vysokých škol Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství

METODIKY NAÚ

Metodické materiály pro přípravu a hodnocení žádostí o akreditaci studijního programu

Materiály informují o náležitostech, které musí obsahovat žádost o akreditaci podle požadavků ZVŠ, poskytují školám doporučenou strukturu žádosti, vzory doporučených příloh, metodickou pomůcku k údajům požadovaným v přílohách a osnovu sebehodnotící zprávy. Pro hodnotitele obsahují návod k hodnocení jednotlivých typů a profilů studijních programů (ve formuláři expertního posudku) a metodiku pro posuzování žádostí, která rozpracovává a upřesňuje výklad standardů pro jednotlivé typy a profily studijních programů.

Doporučené postupy pro přípravu studijních programů

Metodický materiál se zaměřuje na možné postupy pro přechod na systém bakalářských a magisterských studijních programů bez studijních oborů. Vymezuje základní používané pojmy a zaměřuje se na zařazení studijního programu do oblasti/oblastí vzdělávání, problematiku studijních plánů, specializací, sdruženého studia a studijních programů zaměřených na vzdělávání a přípravu k profesi učitele. K dispozici jsou schematická znázornění a schematické příklady studijních programů.

Metodické materiály pro přípravu a hodnocení žádosti o institucionální akreditaci

Materiály informují o náležitostech, které má nebo může obsahovat žádost, a o průběhu hodnocení. Dále obsahují metodický materiál pro přípravu sebehodnotící zprávy a hodnocení naplnění standardů pro akreditaci. Pro hodnotitele jsou k dispozici vzory expertních posudků pro hodnocení oblasti vzdělávání a institucionálního prostředí.

Metodické materiály pro akreditace oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

Materiály obsahují metodiku pro přípravu a hodnocení žádostí. Obsaženy jsou informace o náležitostech žádosti podle ZVŠ, doporučená struktura žádosti a vzory příloh a metodická pomůcka k údajům požadovaným v přílohách. Pro hodnotitele je k dispozici metodická pomůcka pro posuzování žádosti a formuláře hodnocení oboru (expertní posudky).

Metodický materiál k předkládání specifických žádostí o akreditaci studijního programu

Materiál obsahuje pokyny k následujícím žádostem:

- 1) Udělení a prodloužení platnosti akreditace studijního programu na dostudování stávajících studentů,
- 2) Rozšíření akreditace o další formu studia,
- 3) Rozšíření akreditace o oprávnění konat státní rigorózní zkoušky a udělovat akademické tituly,
- 4) Akreditace společného uskutečňování studijního programu se zahraniční vysokou školou podle § 47a ZVŠ,
- 5) Akreditace společného uskutečňování studijního programu s další právnickou osobou podle § 81 ZVŠ,
- 6) Akreditace rozšíření stávajícího akreditovaného studijního programu o nové studijní plány,
- 7) Akreditace rozšíření stávajícího akreditovaného studijního programu o nové studijní plány v případě záměru uskutečňování studijního programu na dalším místě,
- 8) Akreditace rozšíření stávajícího studijního programu o uskutečňování ve spolupráci s další fakultou téže vysoké školy, popř. s vysokoškolským ústavem,

- 9) Akreditace studijního programu v cizím jazyce, který je téhož obsahového zaměření jako studijní program v českém jazyce,
- 10) Akreditace společného uskutečňování studijního programu vojenské/policejní vysoké školy s další právnickou osobou.

Metodický materiál k povinnosti vysokých škol informovat o změnách při uskutečňování akreditovaných činností

Materiál vymezuje podstatné změny při uskutečňování studijních programů a oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem, o nichž je vysoká škola podle ZVŠ povinná NAÚ informovat, a uvádí odpovídající postup. Rovněž je uveden postup ohledně rozšíření akreditace studijního programu a ukončení uskutečňování části studijního programu.

Postupy při posuzování funkčnosti vnitřního systému zajišťování a hodnocení kvality

Materiál shrnuje úpravu problematiky zajišťování a hodnocení kvality v ZVŠ a uvádí hlediska, na která by se mělo zaměřit ověřování zajišťování či hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality těchto činností při akreditaci studijního programu, oboru habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem a při institucionální akreditaci.

Metodické materiály pro přípravu a hodnocení žádosti o udělení státního souhlasu

Metodika obsahuje informace k oprávnění působit jako soukromá vysoká škola podle ZVŠ a uvádí postup týkající se udělení státního souhlasu a související žádosti o akreditaci studijního programu včetně jejích náležitostí podle ZVŠ. Metodická pomůcka pro zpracování a posuzování žádosti poskytuje podrobný návod pro přípravu a podání žádosti včetně navrhované struktury podkladů k žádosti včetně formulářů.

Metodický materiál k posuzování žádostí mimoevropských vysokých škol o povolení uskutečňovat vzdělávací činnost v České republice

Materiál vyjmenovává zásady pro posuzování splnění podmínek pro udělení povolení a obsahuje formuláře, které žadatel doloží pro posouzení žádosti, a metodické pokyny k nim.

Metodický materiál k informační povinnosti vysokých škol s institucionální akreditací

V souvislosti s povinností vysokých škol stanovenou ZVŠ informovat NAÚ předem o změnách prováděných v rámci oprávnění vyplývajících z institucionální akreditace i o změnách ve výčtu uskutečňovaných studijních programů a poskytovat NAÚ informace potřebné pro jeho činnost materiál vymezuje podstatné změny při výkonu tohoto oprávnění a informace potřebné pro činnost NAÚ. Přílohou je formulář (struktura) pro zasílání informací o změnách.

Metodický materiál pro přípravu a hodnocení žádosti o vydání stanoviska k typu vysoké školy

Vysoká škola může požádat NAÚ o stanovisko k typu vysoké školy, tedy o vydání stanoviska, že jde o univerzitní vysokou školu, může se členit na fakulty a uskutečňovat doktorské studijní programy. Vysoká škola může současně předložit návrh doktorského studijního programu. Materiál informuje o náležitostech žádosti o vydání stanoviska, popisuje hodnocení žádosti a složení komise.

Metodická pomůcka NAÚ pro vnější hodnocení činnosti vysokých škol

Materiál informuje o právním rámci a postupu pro zahájení hodnocení, podrobněji se věnuje činnostem ustavené hodnoticí komise, obsahu, podobě a struktuře zprávy o vnějším hodnocení, jejíž návrh komise vypracovává, a zmiňuje postup týkající se vydání zprávy.

Část 2: Postup při posuzování a hodnocení

HODNOTICÍ KOMISE²

- Ustavují se pro jednotlivá správní řízení (tj. řízení ve věci akreditací), pro přípravu jednotlivých zpráv o vnějším hodnocení vysokých škol a pro přípravu stanovisek NAÚ z osob evidovaných v Seznamu hodnotitelů zpravidla v příslušné oblasti vzdělávání.
- Pro správní řízení jsou jmenovány ad hoc samostatně, pokud se řízení nesloučí z důvodů, které jsou uvedeny dále u specifických hodnoticích komisí.
- Členem hodnoticí komise nemůže být jmenován zaměstnanec ani student vysoké školy, které se činnost komise týká, či osoba, která tam vykonává placenou funkci, je placeným členem jejího orgánu nebo se podílí na jejím podnikání.
- Členem každé komise musí být student s výjimkou hodnoticích komisí pro posouzení oborů habilitačního a jmenovacího řízení.
- Na členy hodnoticích komisí se vztahují ustanovení správního řádu o povinnosti zachovávat mlčenlivost a etické standardy Etického kodexu NAÚ.

Rámcový postup v řízeních týkajících se akreditací³

USTAVENÍ KOMISE

- Osoby zapsané do Seznamu hodnotitelů jsou na základě svého odborného zaměření a kvalifikačních předpokladů navrženy za členy hodnoticí komise.
- Kancelář vyžádá od navržených osob souhlas.
- Složení komise obdrží příslušná vysoká škola, která má 7denní lhůtu pro uplatnění práva veta. V případě vetování některého člena/členů ustanoví NAÚ komisi ve změněném složení. Toto nové složení se již vysoké škole ke stanovisku nezasílá.
- Předseda NAÚ členy komise jmenuje jmenovacím dekretem.
- NAÚ uzavře se členy komise příkazní smlouvu podle občanského zákoníku.

ČINNOST KOMISE A JEJÍ VÝSTUPY

- Činnost hodnoticí komise se řídí čl. 13 Statutu NAÚ a Jednácím řádem hodnoticích komisí.
- Komisi řídí její předseda, který je předsedovi NAÚ odpovědný za její činnost. Průběžně spolupracuje s Kanceláří a příslušným členem Rady NAÚ, vede jednání komise a zodpovídá za zpracování písemného výstupu z činnosti komise v doporučené podobě stanovené NAÚ.
- Členové komise obdrží od Kanceláře podklady, které budou předmětem posouzení. Jejich součástí je akreditační spis a sebehodnoticí zpráva, v níž vysoká škola sama hodnotí, jak naplňuje jednotlivé standardy. Členové komise jsou povinni se seznámit se všemi podklady, osobně a aktivně se účastnit jednání komise, vystupovat při jednání

² Viz Statut NAÚ, čl. 11-14

³ Viz Statut NAÚ čl. 6

komise nezávisle, vyjadřovat svůj osobní odborný názor a dodržovat podmínky nepodjatosti a způsobu nakládání s informacemi.

- Jmenováním do hodnoticí komise berou na sebe její členové závazek aktivně se účastnit práce komise, zpracovat expertní posudky v rozsahu zadaném předsedou komise a v případě konání návštěvy na místě se účastnit této návštěvy.
- Kancelář svolá **úvodní (online) setkání komise**, jehož součástí je proškolení členů komise pracovníky Kanceláře. Na tomto setkání je rovněž stanoven další postup posuzování v hodnoticí komisi včetně termínů. Harmonogram činnosti komise je určen tak, aby se komise usnesla na svém stanovisku ve lhůtě odpovídající lhůtám, které má NAÚ stanoveny pro vydání konečného rozhodnutí ve věci (u správních řízení o akreditaci stanovuje ZVŠ lhůtu 120 dnů).
- Předseda po konzultaci s Kanceláří zadá na úvodním setkání komise členům komise **zpracování expertních posudků**, které se mohou zabývat jen některými aspekty posuzované žádosti. Nebrání-li tomu závažné důvody, do zpracování expertních posudků by měli být zapojeni všichni členové komise. V souhrnu by měly expertní posudky pokrývat celou šíři relevantních standardů pro akreditace. Expertní posudky tvoří podklad pro další jednání komise a zejména pro zpracování písemného výstupu z činnosti komise jejím předsedou. Jedná se o interní pracovní materiál komise, který není součástí správního spisu a vysoké škole se neposkytuje.
- Zpracované expertní posudky ke studijnímu programu předseda zpřístupní všem členům komise a Kanceláři.
- Pokud je to nezbytné pro řádné posouzení věci, komise si může prostřednictvím Kanceláře od vysoké školy vyžádat **doplnění podkladů**.
- Stanoví-li tak NAÚ (zejména je-li předmětem žádosti udělení akreditace novému studijnímu programu), hodnoticí komise vykoná v rámci posuzování žádosti **návštěvu na vysoké škole**, která o akreditaci žádá. Návštěvě na místě předchází **přípravné (online) setkání komise**. Předseda komise může její členy pověřit úkoly spojenými s návštěvou na místě, např. vedením jednotlivých částí jednání.
- Po proběhnutí návštěvy na místě, byla-li součástí posuzování, předseda zpracuje **návrh písemného výstupu z činnosti komise**. K tomuto účelu může vyžadovat součinnost členů komise. Tento návrh poskytne k připomínkování členům komise a též příslušnému pracovníkovi Kanceláře k předběžnému odsouhlasení či úpravám.
- Písemný výstup z činnosti komise obsahuje zhodnocení naplnění relevantních požadavků zákona, standardů pro akreditace a metodických materiálů NAÚ. Jeho součástí není samotný návrh k akreditaci, avšak komise může konstatovat, zda z jejího pohledu něco brání či nebrání akreditaci.
- Po dokončení písemného výstupu ve spolupráci s Kanceláří předseda svolá prezenční, distanční nebo hybridní **jednání komise** ke schválení písemného výstupu z činnosti komise. Jednání hodnoticí komise se účastní členové hodnoticí komise. Jednání se bez práva hlasovat mohou účastnit též zaměstnanci NAÚ, členové Rady a na pozvání předsedy komise další osoby. Komise může písemný výstup z činnosti komise schvalovat také hlasováním per rollam elektronickou komunikací mimo zasedání, pokud tak stanoví předseda komise.
- Pracovník Kanceláře, který koordinuje činnost komise, **akceptací** potvrdí předsedovi komise splnění náležitostí písemného výstupu z činnosti komise. V případě, že písemný výstup z činnosti komise není příslušným pracovníkem Kanceláře akceptován, komise písemný výstup upraví. Pracovník Kanceláře odmítne akceptaci v případě, obsahuje-li písemný výstup z činnosti komise tvrzení komise obsahově rozporná se skutečností, zákonem nebo nařízením vlády o standardech pro akreditace ve vysokém školství,

neobsahuje-li dostatečné odborné posouzení věci, pro kterou byla komise ustavena, nebo neodpovídá-li formálně doporučené podobě písemného výstupu stanovené NAÚ.

POSTUP PO UKONČENÍ ČINNOSTI KOMISE

- Výsledný písemný výstup, datovaný a podepsaný předsedou hodnoticí komise, je prostřednictvím Kanceláře zaslán příslušnému zpravodaji.
- Zpravodaj zpracuje **zprávu zpravodaje**, jejíž součástí je i návrh usnesení Rady o akreditaci. Zpravodaj přitom vychází ze zhodnocení naplnění relevantních požadavků, které provedla hodnoticí komise.
- Písemný výstup z činnosti komise a zpráva zpravodaje jsou součástí správního spisu a jsou vysoké škole zaslány v rámci informace o **nashromáždění podkladů k vydání rozhodnutí** Rady v řízení. Vysoká škola se k nim může vyjádřit.
- V případě, že se vysoká škola vyjádří ke skutečnostem uvedeným v písemném výstupu, může NAÚ vyzvat komisi k úpravě písemného výstupu.
- Písemný výstup z činnosti komise, zpráva zpravodaje a případné vyjádření vysoké školy jsou podkladovým materiálem pro zasedání Rady.
- Po nabytí právní moci rozhodnutí Rady či usnesení předsedy NAÚ jsou členové hodnoticí komise informováni o výsledku daného řízení.
- Závěrečný písemný výstup z činnosti komise NAÚ zveřejňuje na svých webových stránkách.

SPECIFIKA HODNOTICÍCH KOMISÍ PODLE JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ NAÚ

Hodnoticí komise pro posouzení studijních programů

Komise posuzuje žádosti o udělení, prodloužení či rozšíření akreditace z hlediska naplnění standardů daných nařízením vlády, tedy obsahu a celkového zabezpečení studijního programu. Další činností je posuzování v řízení k přijetí nebo zrušení nápravných opatření (omezení či odnětí akreditací studijních programů). Akreditace je udělována na 10 let, ale může být udělena na kratší dobu (obvykle 5 let).

Běžná struktura komise: předseda + 4 členové (lze snížit až na 2 členy)

- Je možné ustavení jedné hodnoticí komise ve více správních řízeních týkajících se více studijních programů, jde-li o tutéž vysokou školu.
- Složení hodnoticí komise rámcově odpovídá zařazení předmětného studijního programu do oblastí vzdělávání a zejména jeho odbornému zaměření.
- U profesně zaměřených studijních programů je zpravidla členem komise i zástupce praxe.

Hodnoticí komise pro posouzení oborů habilitačního řízení/řízení ke jmenování profesorem

Komise posuzuje žádosti o udělení akreditace z hlediska naplnění standardů daných nařízením vlády, tedy vymezení a celkového zabezpečení oboru řízení. Další činností je posuzování

v řízení k přijetí nebo zrušení nápravných opatření (pozastavení nebo odnětí akreditace oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem). Akreditace je udělována na 10 let, ale může být udělena na kratší dobu (obvykle 5 let).

Běžná struktura komise: předseda + 2 členové

- Je možné ustavení jedné hodnoticí komise ve více správních řízeních týkajících se více příbuzných oborů habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem, jde-li o tutéž vysokou školu.
- Složení hodnoticí komise rámcově odpovídá odbornému zaměření daného oboru řízení.
- Součástí hodnoticí komise zpravidla není student.

Hodnoticí komise pro institucionální akreditace

Institucionální akreditaci uděluje NAÚ vysoké škole pro oblast nebo oblasti vzdělávání a v jejích rámci pro příslušný typ nebo typy studijních programů. Komise posuzuje institucionální prostředí vysoké školy (systém vnitřního zajišťování kvality) a zabezpečení vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání. Vysoká škola musí být schopna zabezpečit takové vnitřní zajišťování kvality studijních programů, které zaručí naplnění standardů ve všech studijních programech.

Institucionální akreditace se uděluje standardně na 10 let; na dobu 5 let se uděluje, pokud se vysoké škole uděluje pro oblast nebo oblasti vzdělávání, pro které byla dané vysoké škole zamítnuta bezprostředně předcházející žádost o rozšíření institucionální akreditace.

Běžná struktura hodnoticí komise: předseda + místopředseda + 3-21 členů (včetně studentů)

Hodnoticí komise pro vnější hodnocení vysokých škol⁴

Vnější hodnocení zahajuje NAÚ na základě usnesení Rady. NAÚ komisi poskytne případný podnět MŠMT k provedení vnějšího hodnocení a podklady, které si pro účely vnějšího hodnocení vyžádal od vysoké školy.

Běžná struktura komise: předseda + místopředseda + 3-21 členů

Postup:

- Hodnoticí komise si prostřednictvím Kanceláře vyžádá od vysoké školy podklady potřebné pro provedení vnějšího hodnocení.
- Součástí vnějšího hodnocení je zpravidla návštěva na místě.
- Hodnoticí komise vypracuje o vnějším hodnocení zprávu.
- Zpráva o vnějším hodnocení vysoké školy vypracovaná komisí se zasílá vysoké škole k vyjádření.
- Závěrečná hodnoticí zpráva o vnějším hodnocení vysoké školy se zveřejňuje.

⁴ Viz Statut NAÚ čl. 7

Hodnoticí komise pro přípravu stanoviska k udělení státního souhlasu s působením jako soukromá vysoká škola

Komise posuzuje návrhy budoucích studijních programů, zabezpečení vysoké školy po stránce personální, materiální a finanční, předpoklady pro související tvůrčí činnost a předpoklady pro vznik vysokoškolského prostředí.

Běžná struktura komise: předseda + min. 2 členové

Postup:

- Spisový materiál předá Kancelář předsedovi a dalším členům hodnoticí komise a členovi Rady. Pro každý návrh studijního programu uvedený v žádosti se zpracovávají samostatné expertní posudky.
- Na základě písemného výstupu z činnosti komise zpracuje příslušný člen Rady zprávu, jejíž součástí je i návrh usnesení Rady k žádosti o udělení státního souhlasu.
- O žádosti rozhoduje MŠMT, NAÚ pouze poskytuje své stanovisko. MŠMT souhlas neudělí, pokud je stanovisko NAÚ nesouhlasné.

Hodnoticí komise pro přípravu stanoviska k typu vysoké školy

Komise posuzuje předpoklady vysoké školy pro přechod z neuniverzitní na univerzitní typ, tedy zda je schopna plnit plnohodnotnou roli univerzitní vysoké školy.

Běžná struktura komise: předseda + zpravidla 4 členové (lze snížit až na 2 členy)

- Komise má obdobné složení jako hodnoticí komise pro posouzení žádosti o akreditaci doktorského studijního programu, přičemž členové komise jsou jmenováni ze Seznamu hodnotitelů podle oblastí vzdělávání, do kterých patří převážná část dosavadní vzdělávací činnosti vysoké školy nebo navrhovaný doktorský studijní program.

Postup:

- Hodnoticí komise se po posouzení podkladů usnází na písemném výstupu ze své činnosti.
- Po vypracování písemného výstupu z činnosti komise zpracovává příslušný člen Rady zprávu. Její součástí je i návrh usnesení Rady k typu vysoké školy.
- Stanovisko má NAÚ vydat do 90 dnů od doručení žádosti vysoké školy. Vysoká škola může do 30 dnů podat námitky, které Kancelář postoupí komisi, je-li zapotřebí nového posouzení věci komisí.

Hodnoticí komise pro přípravu stanoviska k udělení tuzemského povolení zahraničním vysokým školám nebo jejich pobočkám

Hodnotí se personální, finanční a materiální zabezpečení zahraničního vysokoškolského studijního programu a splnění podmínek pro řádné zajištění výuky a související tvůrčí činnosti pro to, aby mohlo být uděleno povolení k poskytování zahraničního vysokoškolského vzdělávání na území České republiky.

Běžná struktura komise: předseda + min. 2 členové

Postup:

- Kancelář předá žádost MŠMT o stanovisko NAÚ komisi.
- Hodnoticí komise žádost posoudí, přičemž požadavky zákona, standardů pro akreditace a metodických materiálů NAÚ aplikuje přiměřeně tomu, že se jedná o zahraniční studijní program.
- Po vypracování písemného výstupu z činnosti komise zpracovává příslušný člen Rady zprávu. Její součástí je i návrh usnesení Rady k žádosti o tuzemské povolení.
- Své stanovisko má NAÚ vydat do 90 dnů od doručení žádosti MŠMT.

Část 3: Standardy a kritéria pro posuzování a hodnocení

I. Aplikace nejdůležitějších standardů pro akreditace studijních programů

Tato část upozorňuje na klíčové standardy pro akreditaci studijních programů, z hlediska požadavků zákona o vysokých školách, nařízení vlády o standardech pro akreditace ve vysokém školství, metodických materiálů a správní praxe Akreditačního úřadu, které jsou zásadní pro posouzení, zda studijnímu programu může být udělena akreditace, a jejich nenaplnění patří mezi časté důvody pro neudělení akreditace.

Je třeba upozornit, že požadavky obvykle nelze jednoznačně kvantifikovat. Není například možné konstatovat, že bakalářský studijní program musí mít určitý počet základních teoretických předmětů, jiný počet předmětů profilujícího základu apod. Obsah studijních předmětů se může lišit u jednotlivých programů v různých oblastech vzdělávání, ale též u jednotlivých studijních programů v rámci téže oblasti vzdělávání. Obdobně nelze jednoznačně stanovit pevné požadavky na publikační činnost vyučujících napříč oblastmi vzdělávání, protože možnosti publikací v renomovaných recenzovaných časopisech zařazených do světových databází se liší nejen ve společenských a přírodních vědách, ale též uvnitř jednotlivých oblastí vzdělávání.

Při posuzování žádostí o akreditaci studijních programů je třeba se zaměřit zejména na otázky

1. zda studijní program svým obsahem odpovídá typu a profilu studijního programu, profilu absolventa a cílům studia (co a jak se učí),
2. zda je studijní program odpovídajícím způsobem personálně zajištěn (kdo učí),
3. zda vysoká škola má odpovídající zázemí v tvůrčí (vědecké a výzkumné) činnosti pro výuku daného studijního programu,
4. a dále zda jsou naplněny specifické standardy pro kombinovanou či distanční formu studia, či pro uskutečňování studijního programu v cizím jazyce.

O akreditaci studijních programů rozhoduje Rada. Hodnoticí komise jako taková nenavrhuje Radě, jak má o akreditaci rozhodnout, ale provádí detailní posouzení míry naplnění standardů pro akreditace a dalších požadavků, z něhož pak Rada při svém rozhodování vychází.

Závažné nedostatky v naplňování níže uvedených standardů jsou zpravidla důvodem pro neudělení akreditace. V případě dílčích nedostatků v personálním zabezpečení, informačním, finančním a materiálním zabezpečení, ve skladbě a obsahu studijního programu či v tvůrčí činnosti vysoké školy může Rada udělit akreditaci na dobu kratší nežli zákonem stanovená maximální doba 10 let. Zjistí-li hodnoticí komise nedostatky popsané povahy, je proto zásadní, aby je podrobně a konkrétně uvedla.

Vysoká škola, která o akreditaci žádá, obdrží písemný výstup z činnosti hodnoticí komise spolu se zprávou příslušného zpravodaje ještě před samotným rozhodováním o akreditaci Radou. NAÚ zároveň vysokou školu vyzve k vyjádření k těmto podkladům, a ta má tedy možnost žádost upravit a nedostatky v rámci probíhajícího řízení odstranit. Pokud tak učiní, může NAÚ dle povahy provedených úprav požádat hodnoticí komisi o úpravu písemného výstupu podle upravené žádosti, či ve věci sám rozhodnout.

Skladba a obsah studijního programu a studijních předmětů⁵

- Profil absolventa, deklarované cíle studia, skladba studijního plánu, obsah jednotlivých studijních předmětů, profil studijního programu a obsah státní závěrečné zkoušky musí být ve vzájemném souladu. Výsledky učení musejí být realistické a odpovídat studijní zátěži. Cíle studia musí být smysluplné a adekvátní z pohledu současného stavu poznání.
- Kompetence deklarované v profilu absolventa by student měl získat primárně absolvováním základních teoretických předmětů profilujícího základu (tzv. ZT předměty) a předmětů profilujícího základu (tzv. PZ předměty). Znalosti a dovednosti z těchto předmětů by měly být ověřovány u státních závěrečných zkoušek. Určitou výjimku představují ZT předměty, kteří tvoří teoretický či metodologický základ pro navazující předměty a které nejsou explicitně zmiňovány v profilu absolventa (typicky matematické předměty u nematematických programů), ty mohou být ve státních závěrečných zkouškách obsaženy implicitně, aniž by explicitně tvořily část státní závěrečné zkoušky.
- Obsah výuky, studijní literatura a další studijní materiály musí být aktuální, a odpovídat současnému stavu poznání.
- Zakončení předmětů musí odpovídat charakteru jednotlivých předmětů a musí být doloženo, jak jsou ověřovány získané znalosti, dovednosti a kompetence.
- U profesně zaměřených studijních programů musí být součástí studijního programu studijní praxe. U bakalářských studijních programů činí minimální délka praxe 12 týdnů, u navazujících magisterských 6 týdnů, u dlouhých nestrukturovaných magisterských programů 18 týdnů, přičemž jedním týdnem se rozumí v souladu se zákoníkem práce 40 hodin. Součástí žádosti musí být smlouvy uzavřené mezi vysokou školou a pracovišti, na nichž bude praxe probíhat. Praxe by měla být řízená a součástí by měla být i reflexe nabytých dovedností během praxe. Zaměření pracovišť praxe a její obsah musí odpovídat zaměření studijního programu. Není přijatelné, aby byla za odpovídající praxi uznávána běžná činnost studentů v jejich zaměstnání či jejich působení jako OSVČ.
- V rámci studijní praxe by si měl student vyzkoušet aplikaci získaných znalostí a dovedností. Studijní plán musí být sestaven tak, aby student získal klíčové znalosti pro výkon studijní praxe ještě před nástupem na tuto praxi.

Nejčastější nedostatky

- × příliš rozsáhlé cíle studia a profil absolventa, kam jsou zahrnuty i zcela okrajové kompetence, což vede buď k nesouladu se skladbou studijního plánu a státních závěrečných zkoušek, nebo naopak k předimenzovanému zastoupení PZ a ZT předmětů a rozsahu státních závěrečných zkoušek pokrývajících téměř celé studium ve snaze naplnit profil absolventa;

⁵ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v přílohách B-I, B-IIa (B-IIb), B-III, B-IV žádosti a v sebehodnotící zprávě.

- × skladba PZ a ZT předmětů neodpovídá profilu absolventa, ale jiným faktorům (např. personálním možnostem pracoviště);
- × nevhodná časová posloupnost studijních předmětů, kdy aplikační předměty přecházejí ve studijním plánu teoretickým předmětům, které pro ně tvoří základ, či studijní praxe předchází předmětům, ve kterých studenti získají dovednosti, které mají v praxi rozvíjet;
- × v povinné části státní závěrečné zkoušky jsou zahrnuty i kompetence z povinně volitelných PZ předmětů. Platí, že pokud jsou PZ předměty nabízeny jako povinně volitelné, kompetence v nich získané musí být ověřovány v rámci povinně volitelné části státní závěrečné zkoušky.

Garant studijního programu⁶

- Garant studijního programu musí mít plný úvazek (40 hod/týdně) na vysoké škole, která o akreditaci o žádá, a v případě, že má být studijní program uskutečňován na součásti vysoké školy (typicky fakultě) musí mít garant zároveň minimálně poloviční úvazek (20 hod/týdně) na této součásti.
- Celková výše úvazků garanta na vysokých školách nesmí přesahovat 1,5 úvazku (60 hod/týdně) a zároveň musí mít garant odpovídající časovou kapacitu na rozvíjení studijního programu.
- Garant může zároveň garantovat:
 - a. nejvýše jeden bakalářský studijní program a jeden magisterský studijní program téhož, blízkého nebo příbuzného obsahové zaměření,
 - b. nejvýše jeden magisterský studijní program a jeden doktorský studijní program téhož, blízkého nebo příbuzného obsahové zaměření,
 - c. v oblasti umění nejvýše jeden bakalářský, jeden magisterský a jeden doktorský studijní program téhož, blízkého nebo příbuzného obsahového zaměření
- U bakalářského studijního programu musí mít garant minimálně vzdělání v doktorském studijním programu, či mít vědeckou hodnost (CSc., DrSc.)
- U magisterského studijního programu musí být garant studijního programu minimálně habilitován v oboru, který odpovídá oblasti vzdělávání, do které je program zařazen.
- U doktorského studijního programu musí být garant studijního programu habilitován či jmenován profesorem v oboru, který odpovídá danému studijnímu programu nebo studijnímu programu blízkého nebo příbuzného obsahového zaměření.
- V případě, že habilitační obor, obor jmenování profesorem či absolvovaný doktorský studijní program neodpovídá oblasti vzdělávání, či u doktorského studijního programu nesouvisí se zaměřením studijního programu, musí garant prokázat, že má za posledních 5 let vědeckou, výzkumnou a další tvůrčí činnost, která odpovídá nárokům na splnění kvalifikačních kritérií.
- Garant bakalářských studijních programů musí mít odpovídající publikační činnost související alespoň volně se zaměřením studijního programu, přičemž by měla zahrnovat též publikace v uznávaných recenzovaných časopisech zahrnutých do světových databází (WoS, Scopus). U bakalářského profesně zaměřeného studijního programu lze tuto činnost nahradit působením v praxi, která přímo souvisí se zaměřením studijního programu.

⁶ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v přílohách B-I, C-I žádosti a v sebehodnotící zprávě

- U magisterských a doktorských studijních programů musí garant vykazovat publikační činnost související se studijním programem a měl by být zapojen do řešení vědeckých projektů řešených na vysoké škole.

Nejčastější nedostatky

- × garant studijního programu nemá odpovídající vzdělávání/vědeckopedagogickou hodnost;
- × celková výše úvazků garanta přesahuje 1,5 úvazku;
- × tvůrčí činnost garanta nesouvisí se studijním programem/oblastí vzdělávání, do níž je studijní program zařazen.

Personální zabezpečení studijního programu⁷

- Akademickým pracovníkem je v souladu s § 70 zákona o vysokých školách takový pracovník, který má na vysoké škole uzavřen pracovní poměr a vykonává na vysoké škole jak pedagogickou, tak také tvůrčí činnost. Vyučující, kteří působí na vysoké škole dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPČ, DPP) či v obdobném formátu (OSVČ) nejsou akademickými pracovníky.
- Celková výše úvazků akademických pracovníků (dále jen AP) na vysokých školách nesmí přesahovat 1,5 úvazku a zároveň musí mít vyučující odpovídající časovou kapacitu na pedagogickou a tvůrčí činnost (výjimkou je působení ve smluvních zařízeních u zdravotnických studijních programů a krátkodobé působení – maximálně po dobu 1 roku v rozsahu 0,2 úvazku). Výši úvazků u habilitovaných AP lze na vyžádání ověřit v Registru docentů a profesorů (REDOP).
- Celková struktura personálního zabezpečení musí odpovídat typu studijního programu, formám studia, počtu studentů, formám studia atd. U vyučujících a zejména garantů vyššího věku by měla být na pracovišti zajištěna kontinuita pro případ výpadku garanta např. ze zdravotních důvodů. Věková struktura personálního zabezpečení by měla skýtat perspektivy zajištění a rozvoje studijního programu nejméně ve střednědobém horizontu, zejména prostřednictvím zastoupení mladší a střední generace dostatečně kvalifikovaných a odborně činných AP.
- Posuzuje se doba, na kterou je s AP uzavřen pracovní poměr. Vysoká škola by měla deklarovat zajištění personálního zabezpečení minimálně na standardní dobu studia, v ideálním případě na celou možnou dobu platnosti akreditace 10 let. V případě, že některým pracovníkům končí pracovní smlouvy v průběhu standardní doby studia, mělo by být přílohou žádosti prohlášení vedení vysoké školy deklarující prodloužení těchto smluv. V případě, že v žádosti je vysoký podíl AP s uzavřenými smlouvami na dobu určitou, je toto důvodem pro udělení akreditace na dobu kratší nežli 10 let.
- Celkové vytížení vyučujících přímou výukou musí být přiměřené a umožňovat vyučujícím plnění dalších povinností (rozvoj vlastní tvůrčí činnosti, vedení závěrečných prací a konzultací atd.). V případě, že je to nezbytné, je možné si od vysoké školy prostřednictvím Kanceláře vyžádat přehled všech předmětů, které daný vyučující zajišťuje napříč studijními programy. Výše zjednaných úvazků musí odpovídat vytížení vyučujících.

⁷ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v přílohách B-IIa, (B-IIb), C-I žádosti a v sebehodnotící zprávě

- Garanti ZT a PZ předmětů musí být odpovídajícím způsobem zapojeni do výuky těchto předmětů (např. garanti ZT se musí významně zapojovat do vedení přednášek, není přípustné, aby zajišťovali jen úvodní přednášku a reálně předmět vyučoval z naprosté většiny jiný vyučující).
- Kvalifikační nároky na garanci předmětů u bakalářským a magisterských typů studijního programu:

Typ programu	ZT předměty		PZ předměty		ostatní	
	Minimální úvazek	Minimální kvalifikace	Minimální úvazek	Minimální kvalifikace	Minimální úvazek	Minimální kvalifikace
bakalářský	Plný pracovní poměr	Ph.D./CSc.	Pracovní poměr	Mgr./Ing. apod.	DPP/DPČ	Mgr./Ing. apod.
magisterský	Plný pracovní poměr	doc.	Pracovní poměr	Ph.D./CSc.	DPP/DPČ	Mgr./Ing. apod.

V případě, že garanti ZT předmětů nemají na vysoké škole uzavřen plný pracovní poměr, musí vysoká škola tuto skutečnost řádně odůvodnit, a daná skutečnost může být důvodem pro udělení akreditace na dobu kratší nežli deset let.

- Specifické požadavky na jednotlivé typy a profily studijních programů
 - d. Profesně zaměřený bakalářský studijní program
 - i. Garanti ZT předmětů musejí mít alespoň minimální ohlasy publikací a vykazovat za posledních 5 let alespoň minimální publikace v renomovaných recenzovaných časopisech související se zajišťovanými předměty.
 - ii. Garanti PZ předmětů by měli mít za posledních 5 let relevantní tvůrčí a publikační činnost související se zajišťovanými předměty.
 - iii. Do výuky musí být zapojeni odborníci z praxe, např. formou vedení cvičení a seminářů, přičemž odborníci z praxe prokazují svoji kvalifikaci působením v praxi v posledních 5 letech. Odborníci z praxe bez publikační činnosti nemohou být garanty předmětů.
 - e. Profesně zaměřený (navazující) magisterský studijní program
 - i. Garanti ZT předmětů musejí mít odpovídající ohlasy publikací a vykazovat za posledních 5 let publikace v renomovaných recenzovaných časopisech zařazených do světových databází.
 - ii. Garanti PZ předmětů musejí mít alespoň minimální ohlasy publikací a vykazovat za posledních 5 let alespoň minimální publikace v renomovaných recenzovaných časopisech souvisejících se zajišťovanými předměty.
 - iii. Do výuky musí být zapojeni odborníci z praxe, např. formou vedení cvičení a seminářů, přičemž odborníci z praxe prokazují svoji kvalifikaci působením v praxi v posledních 5 letech. Odborníci z praxe bez publikační činnosti nemohou být garanty předmětů.
 - f. Akademicky zaměřený bakalářský a (navazující) magisterský studijní program
 - i. Garanti ZT a PZ předmětů musejí mít odpovídající ohlasy publikací a vykazovat za posledních 5 let publikace v renomovaných recenzovaných časopisech zařazených do světových databází

souvisejících se zajišťovanými předměty a vykazovat odpovídající vědeckou a výzkumnou činnost.

g. Doktorský studijní program

- i. U doktorských studijních programů nejsou garanti předmětů, posuzuje se složení oborové rady, vyučující předmětů a zajištění studijního programu školiteli.
- ii. Vyučující předmětů, členové oborové Rady a školitelé musí vykazovat odpovídající výstupy své vědecké, výzkumné a další tvůrčí činnosti, podle povahy jednotlivých oblastí zejména publikace v impaktovaných časopisech, recenzovaných odborných časopisech, monografie a působení v praxi; v uměleckých studijních programech odpovídající umělecká díla.
- iii. Oborová rada musí mít v odpovídající míře zastoupeny interní a externí členy.
- iv. Školitelé, kteří nejsou docenty či profesory, musí být schváleni příslušnou vědeckou či uměleckou radou. U externích školitelů se předpokládá, že dlouhodobě působí mimo vysoké školy (typicky výzkumné ústavy), interní školitelé bez habilitace by měly být zastoupeni pouze ve výjimečných a odůvodněných případech. Vědecká, výzkumná a další tvůrčí činnost nehabilitovaných školitelů by měla odpovídat nárokům na úspěšné habilitační řízení.

Nejčastější nedostatky

- × vyučující a garanti předmětů nemají odpovídající publikační činnost k zajišťovaným předmětům;
- × ZT či PZ předměty jsou garantovány vyučujícími, kteří nejsou akademickými pracovníky vysoké školy (nemají na vysoké škole pracovní poměr, ale pouze DPP/DPČ);
- × nenaplnění kvalifikačních požadavků na garanty předmětů a další vyučující;
- × absence perspektivy rozvoje studijního programu (příliš úzké jádro akademických pracovníků věnujících se problematice předkládaného programu, či není zajištěno případné zastoupení akademických pracovníků vyššího věku mladšími vyučujícími s odpovídající kvalifikací;
- × nedostatečné zapojení vyučujících do řešených grantů a projektů na vysoké škole.

Vědecká, výzkumná, umělecká a další tvůrčí činnost vysoké školy⁸

- Vysoká škola musí uskutečňovat tvůrčí, resp. vědeckou, výzkumnou či uměleckou činnost (dále jen „tvůrčí činnost“), v případě, že má být studijní program uskutečňován na součásti vysoké školy (typicky fakultě) se tento požadavek vztahuje na součást vysoké školy.
- Za tvůrčí činnost vysoké školy se počítají pouze ty externí projekty, u kterých je vysoká škola příjemcem či spolupříjemcem. Projekty, které řeší pracovníci vysoké školy na jiných vysokých školách, se do vědecké činnosti vysoké školy nezapočítávají.
- Tvůrčí činnost musí odpovídat oblasti vzdělávání, do které či do kterých je studijní program zařazen, a měla by souviset se zaměřením studijního programu. U bakalářských studijních programů může být tato souvislost volnější, u magisterských a doktorských studijních programů musí tvůrčí činnost úzce souviset se zaměřením studijního programu, neboť se počítá se zapojením studentů do této činnosti.
- Uskutečňování tvůrčí činnosti nesmí být založeno výhradně na interních projektech, musí se jednat o externí projekty, jejichž získáním vysoká škola prokazuje, že je schopna obstát v konkurenci ostatních pracovišť.
- Do řešených externích projektů by měly být zapojeni klíčoví vyučující, kteří se podílejí na výuce daného studijního programu.
- U profesně zaměřených studijních programů je požadována spolupráce s praxí, zejména pak řešení projektů smluvního a aplikovaného výzkumu financovaného místními partnery z praxe.
- U akademicky zaměřených studijních programů musí být škola řešitelem externích vědeckých a výzkumných projektů (či u uměleckých programů uměleckých projektů), mělo by se jednat o projekty renomovaných grantových agentur (typu GAČR, TAČR, zahraniční renomované grantové agentury).
- U (navazujícího) magisterského akademicky zaměřeného studijního programu a doktorského studijního programu by měla mít vědecká a výzkumná činnost odpovídající mezinárodní rozměr (zapojení do mezinárodních projektů, mezinárodní řešitelské týmy apod.)
- V případě bakalářského profesně zaměřeného studijního programu se vyžaduje tvůrčí činnost. V posledních 3 letech jsou nebo byly řešeny projekty smluvního výzkumu, umělecká činnost či další formy spolupráce s praxí související se zaměřením studijního programu prokazující odborné zázemí vysoké školy a uplatnitelnost výsledků tvůrčí činnosti v praxi.
- V případě bakalářského akademicky zaměřeného studijního programu je požadována vědecká nebo umělecká činnost. V posledních 5 letech jsou nebo byly řešeny externí vědecké nebo umělecké granty a projekty (včetně výstupů registrovaných školou v RUV dle § 77 ZVŠ) související se zaměřením studijního programu.
- V případě magisterského profesně zaměřeného studijního programu je požadována vědecká nebo umělecká činnost v podobě externích vědeckých nebo uměleckých grantů a projektů (včetně výstupů registrovaných školou v RUV dle § 77 ZVŠ), které mohou být nahrazeny projekty aplikovaného nebo smluvního výzkumu, jenž svým charakterem odpovídají vědecké činnosti. Tyto granty a projekty, které se odborně vztahují k zaměření studijního programu a do kterých se mohou zapojovat studenti, jsou nebo byly řešeny v posledních 3 letech.

⁸ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v příloze C-II žádosti a v sebehodnotící zprávě

- V případě magisterského akademicky zaměřeného studijního programu je požadována vědecká nebo umělecká činnost v podobě externích vědeckých nebo uměleckých grantů a projektů (včetně výstupů registrovaných školou v RUV dle § 77 ZVŠ) s odpovídajícím mezinárodním rozměrem. Tyto granty a projekty, které se odborně vztahují k zaměření studijního programu a do kterých se mohou zapojovat studenti, jsou nebo byly řešeny po většinu uplynulých 5 let.
- V případě doktorského studijního programu je požadována vědecká nebo umělecká činnost v podobě externích vědeckých nebo uměleckých grantů a projektů (včetně výstupů registrovaných školou v RUV dle § 77 ZVŠ) s odpovídajícím mezinárodním rozměrem. Tyto vědecké nebo umělecké granty a projekty vztahující se k zaměření studijního programu jsou řešeny dlouhodobě, po většinu uplynulých 10 let.

Nejčastější nedostatky

- × vysoká škola vykazuje pouze interní řešené projekty či není příjemcem ani spolupříjemcem vykázaných projektů (vykazuje projekty jiných pracovišť, do kterých se na individuální bázi zapojují její akademičtí pracovníci);
- × vykázané externí projekty nesouvisí s oblastí vzdělávání, do které či do kterých je studijní program zařazen, či nemají žádnou souvislost se zaměřením studijního programu (či u magisterských a doktorských studijních programů mají souvislost pouze okrajovou);
- × u magisterského akademicky zaměřeného studijního programu či u doktorského studijního programu vysoká škola vykazuje pouze jediný dlouhodobý projekt, či chybí projekty s odpovídajícím mezinárodním rozměrem;
- × řešitelé vykazovaných projektů nejsou zapojeni do výuky ve studijním programu;
- × u profesních studijních programů chybí projekty smluvní spolupráce s praxí, vysoká škola vykazuje pouze pořádání konferencí či spolupráci na bázi zapojení jednotlivých akademických pracovníků do činnosti subjektů z praxe.

Akreditace studijního programu v kombinované a distanční formě studia⁹

- Studijní předměty bakalářského a magisterského studia v kombinované a distanční formě studia, u nichž je rozsah přímé výuky nižší, nežli u formy prezenční (tj. jsou alespoň z části uskutečňovány distanční formou), musí mít zpracovány studijní opory. Studijní opory musí být koncipovány tak, aby nahradily studentům účast na přímé výuce. Kromě samotného průvodce studiem studijního předmětů obsahujícího cíle studia, studijní předpoklady, požadavky na řádné ukončení předmětu apod., musí dle zaměření a typu studijního programu obsahovat studijní podklady (např. ve formě studijních textů, odkazů na studijní literaturu, nahrané přednášky apod.), kontrolní otázky a příklady na ověření získaných znalostí, případové studie atd.,
- Studijní opory musí být aktuální, a odpovídat současnému stavu poznání, na aktuálnost je kladen u těchto forem studia vyšší důraz nežli u studijní literatury u prezenční formy studia, kde se mohou studenti s aktuálními trendy seznámit v rámci přímé výuky. Studijní opory by měly být průběžně aktualizovány, zejména u předmětů věnovaných dynamicky se rozvíjejícím oborům (typu informatika, marketing apod.) není přijatelné, aby se samostudium probíhalo z neaktualizovaných opor.
- Posuzuje se, zda je celý systém distanční vzdělávání je funkční, zda studenti mají k dispozici odpovídající materiály a prostředí, které jim umožní nahrazení přímé výuky, odpovídající možnosti konzultací a zajištění možnosti komunikace mezi studenty navzájem. Způsob ověřování znalostí studentů je vhodně přizpůsoben kombinované či distanční formě studia.
- Studijní předměty v kombinované či distanční formě studia, které mají rozsah výuky stejný jako u prezenční formy (tj. nejsou uskutečňovány distanční formou – např. laboratorní výuka), zajištěny studijními oporami být nemusí.
- U bakalářských a magisterských studijních programů uskutečňovaných v kombinované formě studia musí součet hodin přímé výuky v jednotlivých studijních předmětech dosahovat alespoň 80 hodin za semestr, s výjimkou posledního semestru studia. Studijní praxe není považována za přímou výuku.
- U studijních programů, které doposud nebyly akreditovány v kombinované či distanční formě studia, není třeba předkládat opory pro všechny předměty studia. Škola k žádosti o akreditaci studijních programů v těchto formách studia předloží ucelenou sadu studijních opor pro 1. ročník studia, nicméně i z této části musí být zřejmá celá funkčnost systému uskutečňování studia v kombinované či distanční části.

Nejčastější nedostatky:

- × nedostatečný objem přímé výuky u kombinované formy studia (méně jak 80 hodin přímé výuky);
- × studijní opory neumožňují studentům nahradit přímou výuku, či jsou zastaralé;
- × nejsou vypracovány studijní opory v minimálním rozsahu, tzn. alespoň pro 1. ročník studia.

⁹ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy ve zejména ve formě odkazů v příloze A-I žádosti a v sebehodnotící zprávě

Akreditace studijního programu v cizím jazyce

- Studijní literatura musí být dostupná v jazyce studia, studijní literatura v českém jazyce není přípustná.
- Studijní opory pro kombinovanou či distanční formu studia musí být v příslušném jazyce studia.
- U profesně zaměřených studijních programů je studijní praxe zajištěna v příslušném jazyce studia.
- Závěrečné práce musí být zpracovány v příslušném cizím jazyce.
- Na webových stránkách vysoké školy musí být dostupné veškeré relevantní vnitřní předpisy v daném jazyce studia, a dále zde v daném jazyce musí být dostupné veškeré relevantní informace pro studenty a uchazeče o studium.

Nejčastější nedostatky

- × na webových stránkách školy nejsou zpřístupněny vnitřní předpisy a další informace pro studenty v příslušném jazyce studia;
- × studijní literatura či studijní opory jsou v českém jazyce, nikoliv v jazyce, ve kterém je studijní program uskutečňován.

II. Aplikace nejdůležitějších standardů pro akreditace oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

V této části jsou podrobněji probrány nejpodstatnější standardy pro akreditace oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem. Tyto standardy vycházejí z požadavků zákona o vysokých školách, nařízení vlády o standardech pro akreditace ve vysokém školství, metodických materiálů a správní praxe NAÚ. Jedná se o standardy, které jsou zásadní pro posouzení kvality předkládané žádosti o akreditaci oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem (dále jen „obor řízení“).

V této souvislosti je třeba upozornit, že výše uvedené požadavky, jejichž splnění je předpokladem pro udělení akreditace, nelze zpravidla jednoduše kvantifikovat. Nelze např. jednoznačně stanovit požadavky na kvalitu publikační činnosti osob ucházejících o habilitační řízení či řízení ke jmenování profesorem tak, aby byly shodné pro všechny oblasti vzdělávání. Možnosti publikace v impaktovaných časopisech zařazených do databází WoS či Scopus se totiž značně liší nejen mezi jednotlivými oblastmi vzdělávání, ale často i v jejich rámci.

Během posuzování žádostí o akreditaci oboru řízení je třeba se zaměřit zejména na to:

1. zda je obor habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem je jasně a logicky vymezen,
2. zda požadavky kladené na uchazeče o habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem jsou přiměřené a umožňují jednoznačné ověření kvality jeho dosavadní vzdělávací a tvůrčí činnosti,
3. zda vysoká škola vykonáváním vědecké nebo umělecké činnosti související s oborem řízení a uskutečňováním doktorského studijního programu, na který daný obor řízení navazuje, vytváří odborné předpoklady pro uskutečňování oboru řízení, o jehož akreditaci žádá,
4. zda je obor řízení dostatečným způsobem personálně zajištěný, a to na všech odpovídajících úrovních.

O akreditaci oborů řízení rozhoduje Rada. Hodnoticí komise jako taková nenavrhuje Radě, jak má o akreditaci rozhodnout, ale provádí detailní posouzení míry naplnění standardů pro akreditace a dalších požadavků, z něhož pak Rada při svém rozhodování vychází.

Při jednoznačném naplnění všech nejdůležitějších standardů (viz níže) lze udělit akreditaci danému oboru řízení na dobu nejvýše 10 let. Při dílčím nenaplnění níže uvedených standardů může Rada dobu akreditace přiměřeně zkrátit (zpravidla na 5 let). Podstatné nedostatky v naplňování nejdůležitějších standardů pak lze považovat za důvod pro neudělení akreditace.

Vysoká škola, která o akreditaci žádá, obdrží písemný výstup z činnosti hodnoticí komise spolu se zprávou příslušného zpravodaje ještě před samotným rozhodováním o akreditaci Radou. NAÚ zároveň vysokou školu vyzve k vyjádření k těmto podkladům, a ta má tedy možnost žádost upravit a nedostatky v rámci probíhajícího řízení odstranit. Pokud tak učiní, může NAÚ dle povahy provedených úprav požádat hodnoticí komisi o úpravu písemného výstupu podle upravené žádosti, či ve věci sám rozhodnout.

Charakteristika a vymezení oboru řízení¹⁰

- Obor habilitačního řízení a/nebo obor řízení ke jmenování profesorem musí být jasně a logicky vymezen.
- Obor habilitačního řízení a/nebo obor řízení ke jmenování profesorem musí být v souladu s odborným zaměřením vysoké školy, popřípadě její součástí, a zejména se zaměřením vědecké nebo umělecké činnosti uskutečňované na vysoké škole, popřípadě její příslušné součásti.
- Obor habilitačního řízení a/nebo obor řízení ke jmenování profesorem musí být v souladu s doktorským studijním programem/doktorskými studijními programy, uskutečňovanými vysokou školou, respektive její součástí, který/které svým zaměřením odpovídají oboru řízení.

Nejčastější nedostatky

- × Obor habilitačního řízení a/nebo obor řízení ke jmenování profesorem není jasně a konzistentně vymezen;
- × Obor habilitačního řízení a/nebo obor řízení ke jmenování profesorem netvoří vnitřně soudržný celek, neboť se sestává z několika samostatně vymezených částí, které se od sebe liší po obsahové stránce, případně i z hlediska používaných metodologických přístupů.

Požadavky kladené na uchazeče¹¹

- Pravidla pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem musí vymezovat požadavky kladené na uchazeče o tato řízení.
- Pravidla pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem musí současně poskytovat záruku jednoznačného a nestranného ověření požadavků kladených na uchazeče o habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem (dále jen „požadavky kladené na uchazeče“).
- Požadavky kladené na uchazeče se týkají jeho dosavadní vzdělávací a tvůrčí činnosti a jejího mezinárodního rozměru.
- Požadavky kladené na uchazeče musí být jasně specifikované a musí být přiměřené danému typu a oboru řízení, respektive musí odpovídat zvyklostem v daném oboru.

Nejčastější nedostatky

- × požadavky kladené na uchazeče nejsou jasně specifikované nebo neodpovídají svojí úrovni zvyklostem v daném oboru;
- × požadavky kladené na uchazeče nevedou k ověření kvality daného uchazeče, resp. jeho vzdělávací a tvůrčí činnosti a jejího mezinárodního rozměru.

¹⁰ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v přílohách B-I, D-I a E-I žádosti o akreditaci.

¹¹ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v příloze C-I žádosti o akreditaci.

Související vědecká a umělecká činnost¹²

- Vysoká škola musí vykazovat vědeckou, výzkumnou nebo uměleckou činnost (dále jen „tvůrčí činnost“) vztahující se k danému oboru řízení po dobu nejméně deseti let.
- Tato tvůrčí činnost se posuzuje na vysoké škole, pokud má daný obor řízení uskutečňovat vysoká škola, nebo na součásti vysoké školy, která má daný obor řízení uskutečňovat.
- Tvůrčí činnost vztahující se k oboru řízení musí mít mezinárodní přesah, kvalitu, intenzitu a rozsah, který odpovídá povaze daného typu a oboru řízení.
- Za tvůrčí činnost vztahující se k oboru řízení se považují pouze ty externí vědecké či umělecké projekty, u kterých je vysoká škola, popřípadě její součást, která má řízení uskutečňovat, řešitelem/spoluřešitelem. Vysoká škola získáním takových projektů prokazuje, že je schopna obstát v konkurenci ostatních srovnatelných pracovišť. Interní projekty vysoké školy se za tvůrčí činnost vztahující se k danému oboru řízení nepovažují.
- Řešitelé externích vědeckých nebo uměleckých projektů se musí podílet na zajišťování daného oboru řízení.
- Projekty, do jejichž řešení jsou zapojeni pracovníci vysoké školy/její součásti, které jsou řešeny na jiných vysokých školách, nebo na jiných součástech téže vysoké školy, jež se na uskutečňování daného řízení nepodílejí, se do tvůrčí činnosti vysoké školy vztahující se k oboru řízení nezapočítávají.
- Poskytovatelem externích vědeckých nebo uměleckých projektů vztahujících se k oboru řízení by měly být renomované instituce (GAČR, TAČR, MKČR apod.)

Nejčastější nedostatky

- × na pracovišti vysoké školy, která má uskutečňovat daný obor řízení, nejsou řešeny externí vědecké nebo umělecké projekty, případně vykazované externí vědecké či umělecké projekty nesouvisí s daným oborem řízení (nebo s ním souvisí pouze okrajově);
- × vykazované vědecké nebo umělecké projekty nemají odpovídající mezinárodní přesah;
- × řešitelé vykazovaných vědeckých nebo uměleckých projektů se nepodílejí na zajišťování daného oboru řízení.

Doktorský studijní program odpovídající svým zaměřením oboru habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem¹³

- Vysoká škola musí uskutečňovat doktorský studijní program odpovídající svým zaměřením oboru habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem, a to po dobu nejméně dvojnásobku standardní doby studia (tj. 6 let u tříletých nebo 8 let u čtyřletých doktorských studijních programů).
- Na jeden doktorský studijní program může navazovat více oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem. Současně může jeden obor habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem navazovat na více doktorských studijních programů, které mu odpovídají svým zaměřením.
- V případě, že obor habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem navazuje na širěji vymezený doktorský studijní program, musí alespoň část absolventů předmětného

¹² Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v příloze D-I žádosti o akreditaci.

¹³ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v příloze E-I žádosti o akreditaci.

doktorského studijního programu vykazovat disertační práce, které svým zaměřením odpovídají danému oboru habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem.

- V doktorském studijním programu musí být studenti a absolventi.

Nejčastější nedostatky

- × Zaměření doktorského studijního programu neodpovídá vymezení oboru habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem.
- × Doktorský studijní program vykazuje nízký nebo žádný počet úspěšných absolventů, či vykazuje vysokou míru studijní neúspěšnosti (v poměru k počtu zapsaných studentů).

Akademičtí pracovníci zajišťující obor habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem¹⁴

- Za akademického pracovníka se v souladu s § 70 zákona o vysokých školách považuje pracovník působící na vysoké škole v rámci pracovního poměru a vykonávající současně vedle vzdělávací, také tvůrčí činnost. Pracovníci, kteří působí na vysoké škole v rámci dohody o práci konané mimo pracovní poměr (DPP, DPČ) nejsou akademickými pracovníky.
- Celková výše úvazku akademického pracovníka na všech vysokých školách nesmí přesáhnout 1,5 úvazku (ve smyslu týdenní pracovní doby podle zákoníku práce). Výjimkou je působení ve smluvním zdravotnickém zařízení v případě oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem (dále jen „obor řízení“) lékařského a zdravotnického zaměření a krátkodobé pracovní poměry v délce 1 roku s výší úvazku nepřesahující 0,2 týdenní pracovní doby. V případě habilitovaných akademických pracovníků se dá výše úvazku ověřit v Registru docentů a profesorů (REDOP; na vyžádání zajistí pracovník Kanceláře).
- Akademičtí pracovníci zajišťující obor řízení musí mít na vysoké škole úvazek minimálně ve výši 0,6 úvazku, tj. 24 hodin týdně. V případě, že obor řízení má být uskutečňován na součásti vysoké školy, musí mít akademičtí pracovníci zajišťující daný obor řízení na této součásti vysoké školy úvazek ve stejné výši (tj. 0,6 týdenní pracovní doby, resp. 24 hodin týdně).
- Akademičtí pracovníci zajišťující obor řízení nesmí garantovat obor řízení na jiné vysoké škole.
- Akademičtí pracovníci zajišťující obor řízení musí vykazovat odpovídající vědeckou nebo uměleckou činnost související s oborem řízení. Tato vědecká nebo umělecká činnost by podle povahy jednotlivých oborů měla zahrnovat zejména publikace v impaktovaných časopisech, publikace v recenzovaných odborných časopisech, monografie, zvané plenární přednášky na zahraničních konferencích, odpovídající umělecká díla a výstavy apod. Současně musí být zapojeni do řešení externích vědeckých nebo uměleckých projektů řešených na pracovišti, které má uskutečňovat daný obor řízení.
- Věková struktura akademických pracovníků zajišťujících obor řízení musí být přiměřená s ohledem na zajištění oboru řízení po dobu, na kterou lze předpokládat udělení akreditace. U akademických pracovníků zajišťujících obor řízení proto musí být předpoklad jejich dalšího působení na vysoké škole a pokračování ve vzdělávací

¹⁴ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v přílohách F-I a F-V žádosti o akreditaci a dále v příloze G-I žádosti o akreditaci.

a vědecké nebo umělecké činnosti minimálně po předpokládanou dobu platnosti akreditace.

- Specifické požadavky pro jednotlivé typy řízení
 - a. Obor habilitačního řízení

Obor habilitačního řízení musí zajišťovat alespoň dva akademičtí pracovníci habilitovaní v oboru řízení nebo oboru příbuzném.
 - b. Obor řízení ke jmenování profesorem

Obor řízení ke jmenování profesorem musí zajišťovat minimálně jeden akademický pracovník jmenovaný profesorem v oboru řízení nebo oboru příbuzném a jeden habilitovaný akademický pracovník jmenovaný docentem v oboru řízení nebo oboru příbuzném.

Nejčastější nedostatky

- × akademičtí pracovníci zajišťující obor řízení mají na vysokých školách úvazky přesahující v celkové výši 1,5 týdenní pracovní doby;
- × akademičtí pracovníci zajišťující obor řízení mají na vysoké škole úvazek menší než 0,6 týdenní pracovní doby;
- × akademičtí pracovníci zajišťující obor řízení sice na vysoké škole úvazek vyšší než 0,6 a menší než 1,5 týdenní pracovní doby, avšak působí zcela či zčásti (v rozsahu menším, než 24 hodin týdně) na jiné součásti vysoké školy, než která má uskutečňovat daný obor řízení;
- × akademičtí pracovníci zajišťující obor řízení nevykazují vědeckou nebo uměleckou činnost související s oborem řízení;
- × akademičtí pracovníci zajišťující obor řízení se nepodílejí na řešení externích vědeckých nebo uměleckých projektů řešených na pracovišti vysoké školy;
- × věková struktura akademických pracovníků zajišťujících obor řízení neskýtá perspektivu jejich dalšího dlouhodobějšího působení na vysoké škole (včetně pokračování ve vzdělávací a vědecké nebo umělecké činnosti).

Odborní asistenti s perspektivou habilitace¹⁵

- Na pracovišti vysoké školy, které uskutečňuje obor habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem musí působit přiměřené množství odborných asistentů.
- Tito odborní asistenti musí na vysoké škole působit jako akademičtí pracovníci. Současně musí vykazovat odpovídající vzdělávací a vědeckou nebo uměleckou činnost poskytující předpoklad pro habilitaci v daném nebo příbuzném oboru habilitačního řízení alespoň ve střednědobé perspektivě.

Nejčastější nedostatky

- × odborní asistenti s perspektivou habilitace nepůsobí na vysoké škole/součásti vysoké školy jako akademičtí pracovníci (tj. na pracovní poměr), ale pouze na DPP/DPČ,
- × uvádění odborní asistenti nevykazují vzdělávací, vědeckou nebo uměleckou činnost poskytující předpoklad habilitace v daném nebo příbuzném oboru habilitačního řízení.

¹⁵ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v přílohách F-II a F-V žádosti o akreditaci a dále v příloze G-I žádosti o akreditaci.

Členové vědecké nebo umělecké rady¹⁶

- Ve vědecké nebo umělecké radě vysoké školy musí působit dva členové, kteří jsou významnými odborníky v daném oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem, případně v oboru habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem, který svým zaměřením odpovídá stejné oblasti vzdělávání, v rámci které je uskutečňován doktorský studijní program uváděný v části E-I žádosti o akreditaci. Uvedenými členy vědecké nebo umělecké rady vysoké školy mohou být i externí členové.
- V případě, že obor habilitačního řízení a/nebo řízení ke jmenování profesorem má být uskutečňován na součásti vysoké školy, musí také ve vědecké nebo umělecké radě součásti vysoké školy působit dva členové splňující výše uvedené charakteristiky, přičemž alespoň jeden z nich by měl být jmenován docentem (v případě habilitačního řízení) nebo profesorem (v případě řízení ke jmenování profesorem) v oboru příbuzném jako je předkládaný obor řízení.
- Uvedení členové vědecké rady musí vykazovat odpovídající vědeckou nebo uměleckou činnost související s posuzovaným oborem řízení, případně s příbuzným oborem řízení. Tato vědecká nebo umělecká činnost by podle povahy jednotlivých oborů měla zahrnovat zejména publikace v impaktovaných časopisech, publikace v recenzovaných odborných časopisech, monografie, zvané plenární přednášky na zahraničních konferencích, odpovídající umělecká díla a výstavy apod.
- Uvedení členové vědecké rady nemusí působit na vysoké škole jako akademičtí pracovníci a nemusí zde mít ani dohodu o práci konané mimo pracovní poměr (DPP, DPČ).

Nejčastější nedostatky

- × uvádění členové vědecké rady nejsou významnými odborníky v daném oboru řízení nebo příbuzném oboru řízení nebo nevykazují odpovídající vědeckou nebo uměleckou činnost.

¹⁶ Údaje k posouzení této části jsou obsaženy zejména v přílohách F-III, F-IV a F-V žádosti o akreditaci, případně dále v příloze G-I žádosti o akreditaci.